

*** HISTORICKÁ DETEKTIVKA ***

PETER
TREMAYNE

VYŠEHRAĐ

▼
ĎÁBLOVA
▼
PEČEŤ

*** PŘÍPAD SESTRY FIDELMY ***

..❧ HISTORICKÁ DETEKTIVKA ❧..

*PETER
TREMAYNE*

*ĎÁBLOVA
PEČEŤ*

VYŠEHRAĐ

Z anglického originálu The Devil's Seal
vydaného nakladatelstvím
Headline Publishing Group, 2014
přeložila Alžběta Slavíková Hesounová
Typografie Vladimír Verner
Ilustrace na obálce Lee Gibbons
Redigovala Blanka Koutská
Odpovědná redaktorka Marie Válková
E-knihu vydalo nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
v Praze roku 2016 jako svou 1513. publikaci
Vydání v elektronickém formátu první
(podle prvního vydání v tištěné podobě)
Doporučená cena E-knihy 180 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
Praha 3, Víta Nejedlého 15
e-mail: info@ivysehrad.cz
www.ivysehrad.cz

Copyright © 2014 by Peter Tremayne
Translation © Alžběta Slavíková Hesounová, 2016

ISBN 978-80-7429-765-6

Tištěnou knihu si můžete zakoupit na www.ivysehrad.cz

Tuto knihu věnuji
Kate a Daveovi Claytonovým
s hlubokým vděkem;
nechť štěstí vždy provází klan Claytonů
Dana, Jamese, Williama a Matthewa

*... affuit inter eos etiam Satan. Cui dixit Dominus:
Unde venis? Qui respondens, ait: Circuivi terram,
et perambulavi eam.*

...přišel mezi ně i satan. Hospodin se satana zeptal:
„Odkud přicházíš?“ Satan Hospodinu odpověděl:
„Procházel jsem zemi křížem krážem.“

JÓB 1,6–7
LATINSKÁ VULGÁTA,
PŘEKLAD SV. JERONÝMA,
4. STOL. PO KRISTU

Sestra Fidelma z Cashelu, *dálaigh* neboli advokátka soudního dvora v Irsku sedmého století

Bratr Eadulf ze Seaxmund's Ham v zemi Jižního lidu, její společník

V Cill Siolán u řeky Siúr

Gormán, velitel Nasc Niadh, královy tělesné stráže

Enda, bojovník královy stráže

Dego, bojovník královy stráže

Bratr Siolán

Bratr Egric

V Cashelu

Colgú, král Mumanského království a Fidelmin bratr

Beccan, *rechtaire* neboli správce

Dar Luga, *airnbertach* neboli hospodyně královského paláce

Ségdae, opat z Imleachu a vrchní biskup mumanský

Bratr Madagan, jeho správce

Aillín, vrchní brehon mumanský

Luan, bojovník královy stráže

Aidan, bojovník královy stráže

Alchú, Fidelmin a Eadulfův syn

Muirgen, Alchúova chůva

Bratr Conchobhar, apatykář

Návštěvníci Cashelu

Deogaire ze Sliabh Luachra, synovec bratra Conchobhara

Abatyše Líoich z Cill Náile

Sestra Dianaimh, její *bann-mhaor* neboli komorná
Cummasach, vládce lidu Déisi
Furudán, jeho brehon
Rudgal, zbojník z lidu Déisi
Ctihodný Verax ze Segni
Biskup Arwald z Magonsaete
Bratr Bosa, saský písař
Bratr Cerdic, saský vyslanec
Brehon Fíthel, zvolený radou brehonů

V městečku Cashel

Rumann, majitel krčmy
Della, matka Gormána
Aibell, přítelkyně Delly a Gormána
Muiredach, bojovník klanu Baiscne

V Eatharlachu

Bratr Berrihert, saský mnich usazený v Irsku
Bratr Pecanum, jeho bratr
Bratr Naovan, jeho bratr
Maon, z lidu Déisi

V této knize se i nadále držím irského pravopisu jména řeky Siúr (vyslov „šúr“) a nikoliv poangličtělé verze, Suir. Všeobecně se má za to, že tato podoba vznikla chybnou přesmyčkou písmen „i“ a „u“. Zmiňuji se o tom proto, aby přívrženci jedné či druhé podoby toho jména nepsali znovu v dobré víře do nakladatelství dopisy, ohrazující se proti pravopisu toho slova, ať už jsme zvolili jakoukoliv variantu.

Siúr znamená „sesterská“ řeka. Pramení na hoře Ďáblův hlod severně od Durlus Éile (Thurles) – viz šestnáctá kapitola v knize *Sedmá polnice* – a teče k jihu přes pláň u Tipperary, stáčí se k východu a po cestě dlouhé 185 kilometrů vtéká do zálivu u Port Láirge (Waterfordu). Samotný Ďáblův hlod se ve starých dobách nazýval Bearnán Éile (průrva Éile).

Události tohoto příběhu chronologicky navazují na děj knihy *Vykoupení krví* a odehrávají se v období zvaném *Dubh-Luacrann*, nejtemnější dny, které v dnešní době odpovídá lednu a únoru. Vyprávění začíná těsně před prastarým svátkem Imbolc, který by v současném kalendáři připadl na prvního února. Onen svátek značil dobu, kdy se ovčím začaly nalévat struky mlékem a dny se viditelně prodlužovaly. Spojoval se s irskou bohyní plodnosti Brigit, ale krátce po příchodu křesťanství se stal oslavou svaté Brigity z Kildare. Děj se odehrává roku 671.

Tři jezdcí zastavili koně na úbočí kopce a zahleděli se do říčního údolí. Pod nimi se táhl široký pás lesa, tvořící hradbu mezi vrchy a širokou líně plynoucí řekou na jižní straně. Výhled se skládal z mozaiky různých odstínů zelené, žluté a hnědé, podle toho, jaké stromy v lese rostly a v jakém stavu se právě nacházelo jejich listoví. Největší část tvořily duby se silnými kmeny, obrovskými křivými větvemi a rozložitou korunou. Tu a tam rostly trnky s tvrdým žlutým dřevem a dlouhými nelitostnými ostny; a nakonec byly vidět šedohnědé jeřáby a dokonce i několik vrb. Stromy rostly hustě vedle sebe až k řece, jako by žadonily o její životodárnou vláhu.

Na tuto roční dobu bylo neobvykle teplo. Co chvíli se za pomalu plynoucími šedavě bílými mraky objevily útržky modré oblohy a slunečních paprsků v mlžném oparu. Na nejtemnější dobu roku byl den překvapivě příjemný a světlý.

Ti tři jezdcí byli mladíci, podle ošacení a zbraní šlo o bojovníky, a všichni měli kolem krku nápadnou zlatou obroučku, která vypovídala o tom, že jde o vybrané tělesné strážce krále Mumanu, největšího z Pěti království Irska, ležícího na samém jihozápadním cípu ostrova. Jejich velitel, Gormán, se předklonil a poplácal svého koně po šíji. Očima rychle zalétl k východu a potom se rozjel k západu, jako by chtěl následovat slunce, které právě problesklo mezi mraky. Po chvíli spokojeně přikývl.

„U Medových polí budeme dlouho před slunce západem,“ řekl svým dvěma společníkům. Cluain Meala, Medová pole, byla usedlost o kus dál na západě, ležící na severním břehu řeky zvané Siúr, která se rozlévala před nimi v údolí. „Tam se na noc zastavíme a do Cashelu budeme pokračovat zítra.“

„Vůbec mě nebude mrzet, až budu zase doma,“ povzdychl si jeden z vojáků. Potom se s nejistým pohledem obrátil do míst, odkud právě přijeli, ke kopcům, za nimiž se zvedala temná hrozivá hora.

Velitel se zasmál, když si povšiml mladíkova ustrašeného výrazu. „Copak tys čekal, že tě očarují ženštiny z onoho světa, až pojedeme přes hory, Endo?“

„Jen se mi, Gormáne, klidně posmívej,“ ozval se bojovník dotčeně, „ale ve starých příbězích bývá často kus pravdy.“

„Takže ty skutečně věříš, že Fionna Mac Cumhailla a jeho vojáky omámily ve zdejších horách ženy ze Zásvěti, když tudy projížděli?“ zeptal se Gormán a z hlasu mu zazníval pobavený tón.

„Copak se to místo nejmenuje Sliabh na mBan – Hora žen?“ namítl Enda. „A je všeobecně známo, že vstup do podzemní svatyně ženštin z onoho světa je nedaleko od jejího vrcholu.“

V tu chvíli se s pohrdlivým odfrknutím k hovoru přidal třetí člen jejich skupinky. „Jsou to všechno jen povídačky, co se vykládají večer u ohně! Kdybychom se měli bát pokaždé, když se blížíme k nějakému místu, o němž se hovoří ve strašidelných starých legendách, nemohli bychom se hnout na krok z domu. A ať tak či tak, hory jsme překonali bez obtíží, takže už není třeba se teď strachovat kvůli bytostem ze záhrobí. Měli bychom pobídnout koně, protože čím dříve dorazíme do Medových polí, tím dříve budeme moci spočinout nad pohárem *cormy* a nějakou chutnou krmí ve světle plápolajícího krbu.“

„Dego má pravdu,“ přitakal Gormán. Už už se chystal vyrazit vpřed, když vtom se rozlehla účinná kakofonie ptačích hlasů, která ho přinutila pohlédnout směrem k řece, odkud křik slyšeli. Jeho pronikavý pohled v dálce zachytil hejno polekaných ptáků, zvedajících se z korun stromů.

„Něco je muselo vyplašit,“ pronesl polohlasem Enda a zadíval se tímž směrem.

„Ptáky každou chvílí něco vyleká,“ ozval se Dego nevzrušeně. „Možná tam vlk nebo liška něco ulovili.“

Gormán už se k tomu dále nevyjadřoval a vyrazil v čele svých vojáků z úbočí do lesa pod sebou. Úzkou pěšinu, která tamtudy klesala k řece, dobře znal. Zanedlouho stromy ustoupily křovinatému podrostu, po němž následovaly táhlé pásy rákosí a ostrice, vroubíci břehy široké řeky. Jeli na koních k západu a všímali si, že před nimi neustále vzlétají další a další ptáci. Čas

od času se nad řekou vedle nich prohnal rákosní strnad s černou hlavičkou – držel se těsně nad vodou a vydával poplašený křik. Gormán ve změti ptačích hlasů poznával vřískot strak, připomínající drsný smích; ptáci se vznášeli k podmračenému nebi. Pak Gormán náhle soustředěně přimhouřil oči. V polekaném hejnu si v tu chvíli všiml několika velkých černých ptáků s klínovitými ocasy.

„Krkavci!“ vydechl. Z tónu jeho hlasu bylo jasně poznat, že ta stvoření nechová v lásce, krkavci totiž byli symbolem smrti a války, mrchožrouti, kteří se přižívovali na tělech padlých vojáků.

„Asi tam opravdu vlk něco ulovil, jak říkal Dego,“ poznamenal Enda. „To proto ti ptáci předtím dělali takový povyk – a teď už to zvětřili i černí milovníci zdechlin a hlásí se o svůj díl z cizího úlovku.“

Dosud jeli pohodlným klusem po severním břehu řeky, ale v těchto místech se tok mírně stáčil a vojáci v sedle konečně uviděli, co ptáky prve vyplašilo.

Gormán i jeho dva druzi polekaně sykli a rychle přitáhli koním oště.

Na říčním břehu ležela čtyři lidská těla a kolem nich se válely kusy šatstva, zbytky spálených listin a další poničené předměty. Opodál uviděli u břehu *sercenn*, malé říční plavidlo s jednou plachtou, které nebylo ani zajištěné provazem. Plachta se dala v nepříznivém větru nebo proudu srolovat a loď se pak poháněla pomocí vesel, *ramha*. Nyní plachta visela zplihle, byla potrhaná a jedno z vesel, zlomené a roztráštěné, se pohupovalo na vodě vedle lodi.

Posádka plavidla zjevně kdosi přepadl. Dva mrtví měli na sobě kožené kazajky a zřejmě šlo o člunaře. Jeden z nich měl na hlavě hlubokou krvavou ránu, druhému, který padl tváří k zemi, trčel dosud mezi lopatkami zabodnutý šíp.

Gormán pevně stiskl rty, když si povšiml, že zbylá dvě těla jsou oděna v potrhaných a zakrvácených hábitech řeholníků.

Enda s Degem už mezitím tasili meč a obezřetně se rozhlíželi, připraveni bránit se jakémukoliv nebezpečí.

Gormán zavrtěl hlavou. „Muselo k tomu dojít ve chvíli, kdy jsme prvně uslyšeli poplašený křik ptáků. Útočníci už jsou dávno pryč.“

Mohutní černí krkavci od těl trochu poodstoupili, když viděli blížící se jezdce, ale nespouštěli z nich bez jediného mrknutí

zlovorný pohled. Když se ubezpečili, že nově příchozí jim zřejmě nehodlají ublížit, pomalu a opatrně se zase přiblížili k mrtvolám. V tu chvíli ovšem Gormán hlasitě vykřikl, seskočil z koně, posbíral pár kamenů a začal je po mrchožroutech házet. Krkavci několikrát máchli křídly a stáhli se do bezpečné vzdálenosti, odkud nenávistně sledovali tvory, kteří se postavili mezi ně a jejich večeri. Bylo zřejmé, že se vyhlídky na hostinu nehodlají tak snadno vzdát.

Enda také sesedl a připojil se ke Gormánovi, který se jal prohledávat místo činu. Dego seskočil a podržel otěže koní svých společníků, zatímco oba ohledávali mrtvá těla.

„Byli to lapkové?“ zeptal se ponuře.

„Podle všeho ano,“ odvětil Gormán. „Pokud v té lodi bylo něco cenného, odnesli si to.“ Poklekl na koleno u jednoho z duchovních. „Krucifix tomuto bratrovi někdo odtrhl násilím.“

„Jak to víš?“

„Je to takový trik, který jsem pochytil od paní Fidelmy. Pozorování. Vidiš tu podlitinu na krku? Takovýto pruh muselo způsobit právě škubnutí, když zloději silou strhli tomu bratrovi krucifix z krku. Co jiného by řeholník nosil kolem krku nežli právě křížek?“

„Kdo to asi byl? Někdo místní?“ zeptal se Enda a zadíval se na tělo na zemi.

Muž ležel tváří k zemi, ale šat měl částečně roztržený a trhlinka odhalovala záda posetá křížujícími se jizvami. Bylo znát, že jizvy jsou staré a dávno zhojené, jako kdyby ho před lety někdo zbičoval. Gormán mrtvého otočil. Ukázalo se, že je to stařec se sinavou pokožkou. V jeho vzhledu bylo cosi cizokrajného, ačkoliv by to Gormán nedokázal přesně pojmenovat. Tonzuru měl vyholenou po římském způsobu, nikoliv jak bylo zvykem v Pěti královstvích. Druhé tělo patřilo jakémusi mladíkovi, také s římskou tonzurou.

„Zřejmě to byli cizinci,“ poznamenal Gormán. „Nejspíš cestovali po řece proti proudu, když je napadli. Motivem byla podle všeho loupež. Nevšiml jsem si, že by mrtví u sebe měli něco cenného nebo že by v lodi byl nějaký náklad. A než se mě stačíš zeptat, Dego, plavidlo je natočené přídílí proti proudu – proto se dá předpokládat, že cestovali právě tím směrem.“

Enda se usmál „Od paní Fidelmy ses skutečně lecčemu přiučil.“

Dego mezitím uvázal všechny koně ke keřům rostoucím opodál, připojil se k nim a začal špičkou boty převracet zbytky ohořelého pergamenu či papyru. „Už toho moc nezbylo, co oheň nepohltil, tak nevím, zda z těch zbytků něco vyčteme. Proč ty písemnosti ale útočníci vůbec pálili? Pergamen i papyrus jsou velice vzácné, kterýkoliv písař by za ně nabídl bohatou odměnu, jen aby je mohl znovu použít. Obojí se dá vyčistit a přepsat nový text přes starý, viděl jsem to mnohokrát. A proč...“

Náhle se prudce sehnul a cosi zdvihl. Když se postavil, svíral mezi ukazovákem a palcem malý kulatý předmět a zblízka si jej prohlížel.

„Co je to?“ chtěl vědět Gormán.

„Domníval jsem se, že je to stříbrňák,“ odpověděl mladík zkla-maně. „Ale je to jen kulatý olověný plíšek. Jsou na něm vyražená jakási písmena, jako by to byla mince, ale olovo by přece jako platidlo nikdo nepoužil.“ Pozorně se na plíšek zadíval.

„V...I...T...A...“ nahláskoval pak. „Víc toho nepřečtu.“

„Vita znamená latinsky život,“ oznámil jim Gormán důležitě.

„Ale cenu to nemá žádnou,“ prohlásil Dego, vyhodil plíšek do vzduchu a potom ho zase zručně chytil. „Mohu ho používat jako závaží, až půjdu na ryby.“

„Kdo myslíš, že za tím přepadením stojí?“ zeptal se Enda.

„Doneslo se mi, že v kraji řadí tlupa mladíků z lidu Déisi, kteří se vzbouřili proti princovi Cummasachovi,“ řekl jim Gormán. „Mohlo by to být jejich dílo.“

Klan Déisi obýval nevelkou oblast jižně od řeky Siúr a jeho vládcové byli podřízeni mumanskému králi.

„Ale opravdu by pár vzbouřených mladíků napáchalo takováto jatka?“ otázal se Enda pochybovačně.

„Zaslechl jsem, že při krádeži dobytka, které se jejich tlupa dopustila nedaleko od Garbhánovy pevnosti, už k nějakému krveprolití došlo. Poté byli prohlášeni za *élúdaig*, uprchlíky před zákonem a psance, čímž přišli o veškerá společenská práva. To proto se zřejmě uchýlili k vraždě a loupení,“ odvětil Gormán.

Enda se rozhlédl a všiml si, že v lodi ještě zůstal stočený kus provazu.

„Nejlepší asi bude přenést těla na loď a přikrýt je, jak nejlépe dokážeme. Tak je snad uchráníme před krkavci. Pokud se nemýlím, zbývá nám jen malý kousek cesty ke kostelu bratra Siolána. Za lano bychom mohli loď koňmi táhnout při břehu

až ke kostelu. A dobrý bratr Siolán těm mužům jistě poskytne křesťanský pohřeb.“

Gormán přisvědčil a vykročil směrem k lodi, aby ji přitáhl blíže ke břehu. Enda s Degem zvedli jako první tělo starého řeholníka a uložili je na dno plavidla, zatímco Gormán přivazoval jeden konec lana k přídi.

„Ta loďka je lehká, a tak si myslím, že ji snadno utáhne jeden kůň,“ pronesl spokojeně a vystoupil zpátky na břeh.

Zatímco jeho druhové přenášeli tělo jednoho z člunařů, Gormán koutkem oka zahlédl jakýsi pohyb. Nejprve se domníval, že to je některý z vracejících se drzých krkavců, a otočil se tím směrem, aby jej zaplašil, ale pak nevěřícně vytřeštil oči. V místě, kde si pohybu všiml, leželo jen tělo mladého řeholníka.

Okamžitě k němu přiklekl na koleno a pokoušel se mu na krku nahmatat tep.

„Při všech svatých!“ zvolal vzápětí otřeseným hlasem. „Tenhle nebožák ještě žije!“

Enda přiskočil ke svému koni, vzal odtamtud kozí měch s vodou a rychle trochu tekutiny nalil neznámému na rty a tvář. Zraněný mladík měl pohlednou tvář a tmavé vlasy. Po straně hlavy byly vidět stopy po úderu, ale Gormán zkušeným zrakem zjistil, že jinde na těle žádné rány nemá.

Pramínek chladné vody probral cizince k životu. Začal se ihned zmítat a něco vykřikovat, jako by se domníval, že se stále brání útočníkům. Byl ale značně zesláblý a Gormánovi nečinilo potíže přidržet mu šermující ruce.

„Už je to dobré, dobré,“ promluvil k němu konejšivě. „Jsi mezi přáteli.“

Mladík se rozkašlal, zamumlal cosi v nějaké drsně znějící řeči, která Gormánovi byla povědomá, ale nerozuměl jí, a potom upadl znovu do bezvědomí.

„Přežije to?“ zeptal se Enda a nahlédl Gormánovi přes rameno.

„Musíme ho co nejrychleji přepravit k otci Siolánovi,“ odvětil Gormán. „Je vycvičen v ranhojičství.“

Enda se při pohledu do tváře mladého řeholníka zamračil.

„Toho mnicha neznám... a přitom bych přísahal, že jsou mi jeho rysy velice povědomé. Jakým jazykem to hovořil?“

Gormán pokrčil rameny na znamení, že ani on to nepoznal. Potom řekl: „Pomoz mi ho přenést na loď. Tak se nám s ním bude cestovat snáze, než kdybychom se pokoušeli dostat ho na koně.“

Ani když ho ukládali do lodi, poněkud dál od tří mrtvých těl, která patřivala jeho druhům, se znovu neprobral.

Enda se nabídl, že zůstane v plavidle a pomůže je jedním veslem částečně řídit, Gormán si druhý konec lana přivázal k sedlu, poté co se naposledy přesvědčil, že mezi předměty poházenými na břehu nezůstalo nic důležitého. Pak Enda za pomoci vesla a Dega, který zůstal u břehu, odstrkal loď z bahna dál do proudu. Na to Gormán pobídl koně a vykročil s ním podle vody. Zpočátku byla cesta náročná a neplynula hladce, Enda musel veslem co chvíli vyprošťovat člun z bahna, do kterého najel, ale zanedlouho si oba na ten pohyb zvykli a dařilo se jim postupovat poměrně stejnoměrným tempem. Za Gormánem jel Dego, vedl za uzdu Endova koně a byl připraven svým druhům pomoci, bude-li třeba. Všichni tři si uvědomovali, že je zpozvzdálí neustále sledují temní krkavci, jako by se nehodlali vzdát vyhlídnuté pochoutky, mrtvých těl ve člunu.

Cill Siolán, nevelký kostelík bratra Siolána, byl vystavěn u rovného úseku řeky a označovalo ho dřevěné molo, od něhož vedla stezička k samotné kapli a chýši, v níž bratr Siolán bydlel. U řeky ale byla ještě jedna cesta, směřující k větší osadě Medová pole, ležící o něco dále na západ. Opodál pěšiny a řeky stála mezi stromy Siolánova chýše, na kraji lesa, který se táhl po úbočí kopců až ke vzdálenému vrcholu Sliabh na mBan.

Tři vojáci nasměrovali loď i s ponurým nákladem k molu. Zatímco ji Gormán uvazoval, Enda pohlédl k obloze.

„Teď už je vyloučeno, že bychom do Medových polí stihli dorazit před slunce západem.“

„Alespoň nebudeme muset nocovat pod širým nebem,“ odvětil Dego. „Pokud je mi známo, bratr Siolán je velice pohostinný.“

V tu chvíli se ozvalo přátelské volání a po cestičce k molu se rozběhl podsaditý muž v řeholním rouchu. Měl buclatou tvář, jasně modré oči a hlavu porostlou záplavou pískově světlých vlasů. Po boku mu šel mohutný vlkodav a měřil si je ostražitýma očima.

„Gormáne! Rád tě opět vidím! Co tě ke mně...?“ Vzápětí se ale zarazil uprostřed věty, neboť v tu chvíli mu pohled padl na náklad v lodi. „Bože, chraň nás, co se stalo?“

„Lapkové,“ vysvětlil mu Gormán stručně. „Nejspíš jde o tu tlupu mladíků z lidu Déisi, o nichž je v poslední době slyšet. Ovšem jeden z těch nešťastníků stále žije, tudíž potřebujeme tvou okamžitou pomoc.“

Bratr Siolán se nezdržoval dalšími otázkami.

„Odneste mi ho do chýše, abych ho mohl prohlédnout.“ Otočil se a dal psovi stručný pokyn. Zvíře se obrátilo k chýši, rozběhlo se tam a ulehlo na zápraží, ale nepřestávalo je pozorně sledovat.

Gormán se otočil k Endovi. „My dva ho odneseme. Dego, ty se zatím postarej o koně. A všichni ti později pomůžeme pohřbít ta zbylá těla,“ dodal směrem k bratru Siolánovi.

Gormán s Endou zvedli ze dna lodi mladého řeholníka, který byl stále v bezvědomí, a společně přenesli bezvládné tělo po cestičce do Siolánovy chýše. Siolán jim otevřel dveře, ukázal na lůžko a zeptal se: „Jak je to dlouho, co ho napadli?“

„To nevíme přesně, bratře,“ odpověděl Gormán bez dechu. „Ale moc dlouho to být nemůže. Přežije to?“

Bratr Siolán se nad neznámým sklonil a prohlížel ho.

„Zdá se, že jediná rána, kterou utřžil, je zde po straně hlavy. Nenabyl někdy vědomí?“

„Jen na malý okamžik,“ odpověděl Gormán.

„I to je dobré znamení. Po tom úderu zřejmě omdlel, což mu ale dost možná zachránilo život, neboť útočníci se zřejmě domnívali, že je po smrti. Teď nezbývá než doufat, že ta rána nezpůsobila žádné vnitřní zranění. Pokud se ale probere, jistě ho bude sužovat silná bolest hlavy.“

Otočil se ke skřínce u stěny. „Mám zde jeden lék připravený z nadrcené byliny, která roste nedaleko odsud. Vyčistí a zhojí tu ránu. A až nabyde vědomí, zkusím mu podat nálev z kůry bílé vrby. Ten by měl pomoci proti bolesti. A pak mi můžete dopodrobna vylíčit, co se stalo.“

„Nejprve bychom měli pohřbít společníky toho nešťastného bratra, nežli se usadíme a začneme s vyprávěním,“ navrhl Gormán. „Od chvíle, co jsme je a jejich loď našli, nás provázejí krkavci.“

Bratr Siolán se zatvářil kající. „No jistě. Ale máte alespoň nějakou představu, kdo by ti lidé mohli být?“

„Víme jen tolik, že jde o dva mnichy a dva člunaře. A domníváme se, že ti bratři jsou v naší zemi cizinci. Je možné, že se sem do vnitrozemí doplavili po řece z přístavu Láirge.“

To město leželo nedaleko od ústí řeky Siúr a byl to přístav, kam připlouvaly mnohé námořní lodě.

„Vidím, že ten mladík nosí římskou tonzuru,“ poznamenal bratr Siolán. „Ale na dohady bude dost času později. Teď ho

musím ošetřit. Zatím jděte a odneste těla dozadu za kostel, dobře přivažte loď a tady za chýší mám ohradu a píci pro koně.“

„A co tvůj pes?“ zeptal se Enda a s obavou pohlédl na velké zvíře, které se zdánlivou podezřívavostí sledovalo každíčký jejich pohyb.

„Fígleóir? Jak to myslíš? Ach tak,“ usmál se pak bratr Siolán. „Z toho strach mít nemusíte. Nic vám neudělá, když teď vidí, že jste přátelé.“

„Fígleóir, to je pro psa dobré jméno,“ poznamenal Enda suše. Znamenalo to „hlídač“.

Už bylo hodnou chvílí po západu slunce, když měli všechnu práci hotovou. Těla byla pohřbena a hroby označeny. Ještě jednou prohledali loď, zda na ní nenajdou nic, co by jim napovědělo, odkud připlula, a pak se všichni tři bojovníci vtěsnali do chýše bratra Siolána, aby si pohověli u ohně z plápolajících polen. Mladý řeholník stále ležel na lůžku bratra Siolána, ale už dýchal pravidelněji a klidněji.

„Teď už spí přirozeným spánkem,“ vysvětlil hladovým vojákům Siolán, zatímco jim chystal na talíř večeři. Už předtím jim nalil do pohárů doma vařené pivo, které nyní vděčně upíjeli.

„A je to dobré znamení?“ chtěl vědět Enda. „Když spí tak dlouho?“

„Ano, je. A nyní mi povězte, co přivádí příslušníky Nasc Niadh, vybraných tělesných strážců našeho krále, na břehy řeky Siúr? Jakou mi nesete z Cashelu novinu?“

Gormán se natáhl před příjemně sálajícím ohněm. „O posledních zprávách z Cashelu ti toho mnoho nepovíme, sami jsme byli z paláce déle než týden pryč – vyslali nás vyšetřit jistý spor u Ohňového brodu.“

Áth Thine, Ohňový brod, byl přechodem mezi královstvím Muman a sousedním Laighinem, kde často docházelo k rozmrškám a nejrůznějším potížím.

„Odtamtud jsme pak zamířili k jihozápadu přes Horu žen a z ní pak sem k řece. Původně jsme měli v plánu zastavit se na noc v Medových polích, nežli se stočíme k severu a vydáme se zpět do Cashelu.“

„Donesla se mi zvěst, že Caol už prý není velitelem královny tělesné stráže,“ poznamenal bratr Siolán.

Gormán se na okamžik zarazil, poté přisvědčil: „Je to tak.“

Enda se široce usmál a z hlasu mu zaznívala pýcha, když

vzápětí sám promluvil: „Gormán je nemístně skromný. Zapomněl se totiž zmínit, že nově ustanoveným velitelem se stal právě on.“

Bratr Siolán na něho překvapeně vykulil oči. „Pak se tedy sluší ti k tomu úspěchu náležitě poblahopřát.“

Zdálo se, že to Gormána uvádí do rozpaků. „Colgú ve mne vložil velikou důvěru,“ přitakal pak. „Udělám vše, co bude v mých silách, abych jeho očekávání nezklamal.“

„Ale Caol byl přece ještě dost mladý, než aby se vzdal vojenské služby?“ zauvažoval pak řeholník nahlas.

„Caol se rozhodl, že se stane rolníkem,“ vložil se do hovoru Enda a nevšímal si nesouhlasného pohledu, který na něho vrhl Gormán. „Odešel na nějaké hospodářství kdesi západně od řeky Mháigh, na hranici s územím lidu Luachra.“

Bratr Siolán se zatvářil překvapeně a podle všeho se chystal k tomu něco podotknout, ale Gormán ho rychle předběhl: „Snad už ses ale také doslechl, že král Colgú se zcela zotavil z napadení a daří se mu dobře.“

Uběhlo teprve několik měsíců od chvíle, kdy došlo k pokusu zavraždit krále.

„Ano, a vraha prý tehdy skolil právě Caol. Zřejmě si vysloužil právo odejít z králových služeb a věnovat se pokojnějšímu poslání,“ řekl bratr Siolán zamyšleně. „A jak se daří králově sestře, paní Fidelmě? Má se dobře?“

„Když jsme z Cashelu odjížděli, všechno s ní bylo v nejlepším pořádku.“

V tu chvíli postava na lůžku zaúpěla a bratr Siolán k neznámému okamžitě přispěchal. Mladý mnich se očividně probíral ze spánku a začal si uvědomovat, co se kolem něho děje. Bratr Siolán mu dal z poháru napít jakési tekutiny, Gormán předpokládal, že jde o posilující bylinný výluh.

Mladík se posadil a prohmatával si hlavu. A potom cosi řekl nějakým cizím jazykem, zřejmě se jich na něco ptal, ale nikdo z nich mu nerozuměl.

Když se ho bratr Siolán zeptal, jak se cítí, neznámý konečně promluvil jejich řečí, ale měl silný cizí přízvuk. „Co se stalo?“ zeptal se zesláblým hlasem.

„Napadli vás lapkové a nechali vás na břehu vašemu osudu. Tvoji tři společníci útok bohužel nepřežili. Avšak tito bojovníci tě naštěstí našli – v bezvědomí, ale živého –, a dopravili tě sem.“

Mladík znovu zasténal, částečně zřejmě bolestí a částečně zármutkem nad zprávou, kterou musel očekávat.

„Pamatuješ si, co se stalo?“ zeptal se Gormán, vstal a přistoupil k němu. „Vybavuješ si, jak se jmenuješ?“

Mladík si okamžik olizoval suché rty. „Říkají mi bratr Egric. Právě jsme v malé plachetnici cestovali proti proudu řeky, když vtom se k našemu plavidlu přiblížila nějaká větší loď se zhruba půltuctem mužů na palubě. Přátelsky nás pozdravili a my jsme se domnívali, že jen náhodou plují kolem, ale v tu chvíli na nás zaútočili. Viděl jsem, že jeden z našich lodníků padl k zemi s šípem v zádech. Odtáhli naši loď na břeh. Cestoval jsem se Ctihodným Victriciem. Ten se pokusil apelovat na svědomí oněch útočníků, což byli všechno mladí muži, ale oni se jen začali smát a jeden z nich se rozmáchl a udeřil ho do hlavy válečnou sekyrou. Otočil jsem se v zoufalém pokusu prchnout, ale pak už jsem jen cítil tupý úder ze strany do lebky. Pamatuji si ještě, že mi hlavou prolétlo, že jistě zemřu. Co se dělo dál, si nevybavuji. Jako bych byl v nějakém snu, ze kterého jsem se teprve před malou chvílí probudil.“

Bratr Siolán soucitně přikývl. „Teď už jsi v bezpečí, příteli. Já jsem bratr Siolán. Můj kostelík je po řece jen malý kousek od místa, kde jste byli přepadeni a kde tě našli tito dobří vojáci, kteří tě pak dopravili sem ke mně. Bohužel, jak už jsem říkal, tvůj společník i oba vaši člunaři jsou mrtví. Pohřbili jsme je vzadu za kaplí.“

Mladíkovi se ve tváři mihl bolestný výraz.

„Tak Ctihodný Victricius je po smrti?“ zopakoval, jako by nebyl s to tomu uvěřit.

„Ano, naneštěstí je tomu tak,“ přitakal Gormán.

Bratr Egric si povzdychl. „A co naše zavazadla? Obrali nás o vše?“

„Na břehu téměř nic nezůstalo. Co nezničili, to si s sebou odnesli. Podle všeho jste byli napadeni prachsprostými lupiči.“

„A podařilo se vám alespoň něco zachránit?“ zeptal se Egric a z hlasu jako by mu zazněla zvláštní dychtivost.

„Ano, hlavně pár kusů oblečení. Dali jsme je tamhle do rohu,“ řekl Gormán a pokynul tím směrem. „Nejprve bychom se tě ale potřebovali na několik věcí vyptat. Už jsi nám sdělil své jméno i jméno svého zavražděného druha. Ale odkud jste přišli? A kam jste měli namířeno?“

Mladík si promnul čelo. „Přicestovali jsme – tím myslím Cti-hodného Victricia a sebe – do této země před pěti dny. Zakotvili jsme v místě zvaném Láirge a zajistili jsme si loď se dvěma muži, kteří nás měli zavézt proti proudu řeky. Pořád jsme u řeky Siúr? Ano? Měli jsme dojet do místa zvaného Cluain Meala a odtamtud jsme měli pokračovat po souši s průvodcem.“

„S průvodcem? A kam jste měli dojít?“

„Do místa jménem Cashel.“

„Do Cashelu...“ zopakoval Gormán překvapeně. Byl by čekal, že cizí řeholník bude mít spíše namířeno do Imleachu, nejstaršího a největšího opatství v celém Mumanu.

„V Cluain Meala na nás měl čekat bratr Docgan.“

„Bratr Docgan?“ ujišťoval se Gormán a zadíval se na bratra Siolána, který byl ale očividně zmatený. „To jméno nám není povědomé. Zní sasky. I tvé jméno a přízvuk vypovídají o tom, že zřejmě přicházíš ze země Sasů.“

Mladík zavrtěl hlavou a bolestí sebou trhl. „Jsem z kmene Anglů; ale pro vás to asi neznamená velký rozdíl,“ řekl zesláble.

Gormán se zasmál. „V tom se náhodou mylíš. Mám dobrého přítele, který nikdy neopomene ostatní opravit, když mu řeknou, že je Sas.“

„Tomu nerozumím.“

„Sestra našeho krále, paní Fidelma, je provdána za muže z rodu Anglů.“

„Pak se s ním rozhodně musím seznámit,“ odvětil mladík vážným hlasem. „Ze kterého Anglského království pochází?“

„Říká, že se narodil v království východních Anglů,“ sdělil mu Gormán.

Bratr Egric k němu pozdvihl tvář plnou úžasu.

„Ale to já také!“ oznámil jim. „Pocházím ze země Jižního lidu v království východních Anglů.“

„Pověz mi jedno,“ promluvil Gormán vzrušeným hlasem, „neslyšel jsi někdy o Eadulfovi ze Seaxmund's Ham?“

„Eadulfovi?“ Mladík to jméno šeptem zopakoval a zalapal po dechu. Na okamžik se rozhostilo ticho, zřejmě si třídil myšlenky, až nakonec pomalu promluvil: „Jmenuji se Egric ze Seaxmund's Ham. Jsem bratrem Eadulfa, který byl naším dědičným *gerefou*, stejně jako byl náš otec před ním.“

„Bratr Eadulf ze Seaxmund's Ham v zemi Jižního lidu v království východních Anglů je předvolán před Colgúa, krále Mumanu.“

Eadulf se na chvíli pobaveně zadíval do velevážné tváře palácového správce a dohlížitele nad chodem královny domácnosti. Potom ale nasadil stejně slavnostní výraz, protože mu bylo dobře známo, že baculatý Beccan, který roli králova *rechtairea* zastával teprve několik měsíců, si na protokol nesmírně potrpí. Gormán Eadulfovi jednou v ústraní sdělil, že správcova škrobenost je částečně způsobena tím, že je v paláci poměrně nový. Pocházel z jižní části království za řekou Siúr a do Cashelu přišel dohlížet na královské kuchyně. Několik měsíců poté ale předchozí správce odešel do výslužby, vrátil se za příbuznými na rodinný statek a Beccan byl nečekaně povýšen na jeho místo.

„Eadulf, choť Fidelmy z Cashelu, sestry krále Colgúa, předvolání ihned vyhoví,“ odvětil Eadulf se stejnou vážností. Potom se ale nedokázal ovládnout, trochu se uvolnil a pousmál. „Co ode mě Colgú chce? Proč si nechal zavolat mě a ne Fidelmu?“

Beccanova masitá tvář se stáhla do nesouhlasného výrazu.

„Není na mně, abych se pokoušel uhodnout královny úmysl, jen vyřizuji jeho rozkazy.“

Eadulf si povzdychl, když slyšel, jak strohým hlasem Beccan mluví. „Dobrá, ihned jdu za ním.“

Fidelma a Alchú, jejich čtyřletý syn, byli právě venku na projížďce, jako doprovod s nimi jel Aidan, jeden z králových strážců. Eadulf tedy nemusel nikomu vysvětlovat, kam a proč jde, a bez dalších okolků vykročil za správcem, který ho vedl

z komnat, které s Fidelmou a Alchúem obývali, přes nádvoří do hlavní budovy palácového komplexu, v němž byl králův soukromý příbytek.

„Tak mě napadá, jestli to předvolání nějak nesouvisí se večerším večerním příjezdem opata Ségdae a jeho doprovodu?“ uvažoval Eadulf nahlas cestou.

Ségdae, opat z Imleachu a vrchní biskup mumanský, dorazil do paláce předchozího dne za soumraku spolu se svým správcem, bratrem Madaganem, a nějakým cizím mnichem. Odebrali se ovšem ihned do pokojů pro hosty. Jelikož byl Ségdae v Cashelu jako králův důvěrník a člen poradního sboru častým návštěvníkem, jeho příjezd nevzbudil žádný rozruch. Bylo ovšem nezvyklé, že se k nim opat nepřipojil při večeři.

„Vždy je potřeba probrat tu či onu církevní otázku,“ opáčil Beccan stručně.

„Je u krále i jeho *tánaiste*?“ chtěl vědět Eadulf.

„Finguine, králův následník, odjel z paláce dnes časně ráno, aby navštívil prince lidu Eóghanacht Glendamnach.“

„Předpokládám, že se zase zpozdlil s placením povinných dávek,“ pronesl Eadulf lehce.

Odpověď mu byla Beccanova kamenná tvář. „O tom já nic nevím,“ řekl správce nakonec, „a i kdybych věděl, nepřísluší mi hovořit o králových záležitostech.“

Eadulf potlačil povzdech. Ten člověk byl prostě pořád smrtelně vážný. Zmlkl a následoval správce do chodby, ve které před dveřmi z červeného tisového dřeva stál jeden z vojáků královny tělesné stráže. Za nimi byly Colgúovy soukromé komnaty. Beccan pozvedl úřední hůl, třikrát s ní zabušil do dřeva a potom dveře prudce otevřel dokořán. Postavil se doprostřed mezi veřeje.

„Eadulf ze Seaxmund's Ham...“ začal hlasitě deklamovat.

Zevnitř ho zarazil Colgúův unavený hlas. „Já dobře vím, kdo to je. Můžeš nás nechat o samotě, Beccane. Dohlédni, aby nás nikdo nerušil, dokud pro tebe nepošlu. Pojď dál, Eadulfe.“

Beccan nespokojeně polkl. Od samého počátku ho dráždilo, že Colgú si na královský protokol nijak zvlášť nepotrpí. Aby dal své rozhořčení alespoň nějak najevo, nasadil výraz trpné odevzdanosti, ustoupil stranou, aby mohl Eadulf vejít, a pak za ním tiše zavřel.

„Ten Beccan je tak puntičkářský, že si zvykl dokonce zapisovat jména hostů u tabule, aby je představil ve správném pořadí.“ To

promluvil Colgú, když Eadulf vcházel do místnosti. „Začínám mít takový dojem, že není s to si ta jména zapamatovat, pokud si je nenapíše.“

Eadulf viděl, že opat Ségdae je usazený u ohně naproti Colgúovi. Král se na svého švagra krátce usmál na uvítanou a rukou mu pokývl ke křeslu, kam má usednout. Eadulf se ale nejprve přivítal s opatem. Ten působil poněkud roztržitě a měl ustarané stažené čelo, jako by se v duchu zaobíral nějakými těžkostmi.

„Potřebujeme tvou pomoc,“ začal Colgú bez dalšího úvodu.

„Ať jde o cokoliv, vynasnažím se vám být k službám,“ odvětil Eadulf, usedl do křesla a s očekáváním přešel pohledem z Colgúa na Ségdaea.

Colgú opatovi pokynul, jako by ho vyzýval, ať promluví. Ségdae se zřejmě chvíli rozmýšlel, ale potom začal:

„Donesla se nám zvěst, že sem do Cashelu míří vyslanci z tvé země.“

„Vyslanci z mé země?“ To bylo poměrně neobvyklé. „A o koho jde, a v jaké záležitosti sem mají namířeno?“

„Jistě půjde o totéž jako v případě všech těch koncilů, které byly uspořádány jako setkání našich církevních otců a zastánců římské větve,“ odvětil opat Ségdae a stěží se mu dařilo zastřít rozmrzelost, s jakou to pronášel. „Jde o další marný pokus svést nás z cesty víry, kterou jsme si sami svobodně zvolili.“

Eadulf čekal, že opat bude ještě pokračovat, ale když Ségdae mlčel, cítil, že by se k tomu měl také vyjádřit. „Snad si ale ještě pamatujete, že já sám jsem byl zastáncem Říma, nežli jsem...“ Eadulf se odmlčel, neboť se chystal říct, nežli jsem se na velkém koncilu v Hildině opatství ve Streaneshalchu seznámil s Fidelmou.

„A právě z toho důvodu potřebujeme tvou radu,“ přerušil ho Colgú rychle. „Doufali jsme, že nám budeš s to něco o těch lidech a jejich názorech povědět.“

„Já tomu ale pořád nerozumím. Chcete mi říct, že se sem chystají nějakí cizí preláti jen proto, aby vás přesvědčovali o tom, že jejich církevní zvyky jsou nadřazené zdejšími? A kdo to setkání domluvil? Svolání takovýchto koncilů je přece třeba dopředu navrhnout, schválit a zařídit s velkým předstihem – a proč se ti vyslanci chystají sem a ne do opatství v Imleachu?“

„Jednoduše nám jen poslali zprávu, že mají namířeno do Cashelu,“ odpověděl mu opat Ségdae rozezleně. „Prvně jsem

se o tom doslechl od dvou posílů, kteří dorazili do našeho kláštera. Jedním z nich byl jakýsi bratr Cerdic, Sas. Spolu s ním přišel bratr Rónán z Fearnny, ale ten byl jen jeho průvodcem. Bratr Cerdic mi sdělil, že do týdne do Cashelu přicestují nějací vyslanci a požadoval, aby setkání s nimi předsedal samotný král a nikdo jiný.“

Eadulf pomalu zavrtěl hlavou. „A to bylo vše? Žádného dalšího vysvětlení se ti nedostalo?“

„To mi stačilo až až,“ odsekl opat vztekle. „Počínali si nesmírně domýšlivě. Musím říct, že onen posel, bratr Cerdic, se choval nanejvýš urážlivě, když mi vzkaz předával.“

„Přišli z Fearnny?“ vyptával se dál Eadulf. „Nejsou to snad zas nějaké nové intriky přicházející z Laighinu?“

Fearna bylo hlavní opatství v sousedním království Laighinu, jehož vládci odjakživa kuli pikle proti Mumanu.

„I to mě zpočátku napadlo,“ připustil Colgú. „Ovšem opatu Ségdæovi se v soukromí dostalo od bratra Rónána ujištění, že opat Moling z Fearnny se dušuje, že laighinští s těmi vyslanci nemají nic společného. Bratr Rónán dále říkal, že ona delegace dorazila do Fearnny bez jakéhokoliv varování. Prý s opatem Molingem měli jen nezávazný rozhovor a potom ho požádali, zda by bratru Cerdicovi nemohl poskytnout nějakého průvodce a tlumočníka, až se vypraví sem do Cashelu. Opat Moling dále tvrdil, že ani král Fianamail do té záležitosti není nikterak zapojený.“

„A dá se opatu Molingovi věřit?“ zeptal se Eadulf a dodal: „Pokud se nemýlím, narodil se a vyrostl na území klanu Sliabh Luachra. Po svých nedávných zkušenostech s tamním lidem jsem vůči němu poněkud podezřívavý.“

„To je pravda,“ přitakal opat, „ale já se domnívám, že jeho slovu můžeme věřit. Bratr Rónán zde dokončil své poslání a ihned se vypravil na zpáteční cestu do Fearnny. Tudíž tamní opatství tu ani není nikým zastoupeno.“

„Celé mi to připadá poněkud podezřelé,“ pronesl Eadulf zamyšleně.

„Ať tak či tak, chování toho saského řeholníka je stěží nesitelné,“ řekl opat polohlasem. „Mezi mým správcem, bratrem Madaganem, a tím bratrem Cerdicem málem došlo na rány.“

Eadulf na něho nevěřícně vytřeštil oči. „Bratra Madagana znám a musím říct, že si jen těžko dokážu představit, že by s někým takto ztratil trpělivost.“

„Pak si aspoň uděláš představu o nadutosti toho cizince. A jaká je to od něho drzost, přinášet do našeho království takovou zprávu! Bratr Rónán se snažil jeho slova poněkud zmírňovat, když je tlumočil, ale bratr Madagan trochu jazyk Sasů zná a okamžitě pochopil, jak povýšeně ten člověk hovoří.“

Eadulf se tvářil zamyšleně. „A víš s jistotou, že při tom překladu nedošlo k žádnému omylu? Třeba ti vyslanci nyní přicházejí jen proto, aby sjednali konání nějakého velkého koncilu v budoucnu. Třeba byl účel jejich návštěvy zde opravdu jen nešťastnou náhodou překroucen.“

Opat Ségdae si pohrdlivě odfrkl. „Ten vzkaz byl nad slunce jasnější. Byl jsem vděčný, že bratr Madagan se vrátil do opatství právě včas, aby bratra Cerdica přijal. Slova toho cizince ale nesnesla jiného výkladu. A mimo to si bratr Madagan po straně vyměnil pár vět s bratrem Rónánem, který mu potvrdil, že i samotný laighinský král získal dojem, že si ti Sasové počínají zpupně.“

Eadulfa překvapilo, když slyšel, že bratr Madagan do určité míry ovládá saský jazyk. Ačkoliv se se správcem z Imleachu mnohokrát setkal, nikdy spolu nepromluvíli Eadulfovou rodnou řečí.

„Ano, vzkaz, který ten posel přinesl, byl vskutku zcela jednoznačný, příteli Eadulfe,“ potvrdil Colgú opatova slova.

Eadulfovi to však stále nešlo na rozum. „Ale má-li se sejít sněm o církevních otázkách, nejvhodnější místo k takovému setkání by přece jistě byl nějaký klášter, kde by bylo přítomno několik znalců věrouky. Proč se tedy vydali do zdejšího paláce? Proč trvají na tom, že radě máš předsedat ty, král?“

„Přiznávám, že zrovna to mi také dělá starost, Eadulfe,“ pokývl hlavou Colgú. „Z toho důvodu jsme se rozhodli poradit se právě s tebou.“

„Už přece proběhla celá řada koncilů, kde se sešli vyslanci z mnoha cizích zemí a pokoušeli se docílit, abychom změnili své prastaré zákony a způsoby!“ Opata Ségdae ta záležitost očiividně velice pobuřovala. „Jen zákony pohostinnosti nám káže, abychom je přijali, jinak bych králi musel doporučit, aby je bez prodlení nechal poslat pryč.“

„A ty říkáš, že ta cizí deputace nyní pobývá v opatství ve Fearnē?“ ujišťoval se Eadulf.

„Bylo mi řečeno, že zatímco hlavní členové onoho poselstva zůstali prozatím u krále Fianamaila v jeho pevnosti Dinn Ríg,

nežli se vypraví na cestu sem, bratra Cerdica vyslali napřed, aby nás o jejich blížícím se příchodu zpravil. Předpokládám ale, že už vstoupili na území lidu Osraige a mohou zde být každým dnem,“ povzdechl si opat Ségdæ a znovu upadl do ponurého mlčení.

„A bratr Cerdic říká, že ta výprava přichází z mé země?“ zamračil se Eadulf. „Království východních Anglů je nevelké a mnohá sousední království, ať už Anglů či Sasů, si na ně v průběhu let činila nárok. Naši opati nemají tak velké pravomoci, aby sami vedli deputace vně svého území. Vždyť teprve v době, kdy jsem byl malý hoch, náš lid přestoupil ze staré víry na...“

Opat Ségdæ ho přerušil netrpělivým máchnutím ruky. „Když jsem řekl, že přicházejí ,z tvé země‘, myslel jsem tím jedno z oněch království Anglů a Sasů,“ vysvětlil mu stručně, jako by na tom rozdílu pramálo záleželo. „Ať už jsou ale odkudkoliv, bratr Cerdic tvrdí, že přicházejí z pověření římského biskupa Vitaliana. Římská větev už podnikla mnoho pokusů přimět naši církve podřídit se jí. Měli by jednou provždy zanechat těch neko-
nečných koncilů a disputací a nechat nás, ať si víru vyznáváme, jak uznáme za vhodné.“

Colgú se znepokojeně zavrtěl a pohlédl na svého vrchního biskupa.

„Až na to, že se mi doneslo, že někteří naši opati a biskupové, zvláště v severních královstvích, už na římské způsoby přistoupili,“ řekl pak. „Slyšel jsem, že mnozí začali následovat učení Cumménea Foty z Connachtu.“ Když si všiml, jak překvapeně se Eadulf zatvářil, ještě na vysvětlenou dodal: „Zemřel teprve nedávno a byl biskupem a kazatelem v Cluain Ferta. Přijal římskou liturgii a sám pak šířil jejich doktrínu.“

Opat Ségdæ si pohrdlivě odfrkl. „Nepochybuji, že Cumméne byl moudrý muž a vzdělanec, ale bohužel sešel z pravé cesty. Měli bychom se řídit svými vlastními způsoby.“

Eadulf nijak nestál o to, aby byl zatažen do disputace o liturgii. „Já ale pořád nechápu, jakou roli bych v tom případě měl sehrát já,“ řekl a rozhodil rukama v bezmocném gestu. „Co si přejete, abych udělal?“

„Neříkávali snad staří mudrcové: *nam et ipsa scientia potestas est*?“ otázal se opat Ségdæ suše.

Eadulf přikývl: „O tom není sporu, ve vědění je síla. Ale co přesně chcete vědět?“

„Bratr Cerdic nám sdělil, že jméno člověka, který tu deputaci vede, prý zní biskup Arwald. Třeba je ti o něm známo něco, co nám pomůže se rozhodnout, jak si při jednání s ním nejlépe počínat. Dále nám bylo řečeno, že onen biskup přichází v doprovodu římského kněze jménem Verax, a že oba mají posvěcení a pověření od Vitaliana, biskupa římského, a Theodora, arcibiskupa z Canterbury, kterého ty znáš, pokud se nemýlíš.“

„Theodora? Ano, toho vskutku znám,“ přisvědčil Eadulf. „Pobýval jsem právě v Římě, když byl ustanoven vrchním biskupem anglosaských království namísto Wigharda, kterého v Římě zavraždili. S Fidelmou se nám podařilo vyřešit jeho záhadnou smrt. A jelikož byl Theodore Řek pocházející z Tarsu, požádali mě, abych jej poučil o způsobech Anglů a Sasů, nežli se nového úřadu ujme. Později mne právě Theodore vyslal do tohoto království jako svého emisara. A já se rozhodl zde usadit.“

Colgú se mírně pousmál. „Tvůj životní příběh známe, Eadulfe. Z toho důvodu ale doufáme, že budeš s to nám nyní poradit. Jak už jsme říkali, napadlo nás, že bys snad mohl něco vědět o vedoucí postavě oné deputace a to by nám mohlo napovědět, za jakým účelem se sem vypravili. Setkal ses tedy už někdy s tím biskupem Arwaldem z Magonsaete?“

„Z Magonsaete?“ zopakoval Eadulf překvapeně a pozvedl prudce hlavu.

Colgúovi to neušlo. „Tak ty toho člověka znáš?“

„Jeho neznám,“ řekl Eadulf rychle, „ale znám Magonsaete. Byl bych čekal, že je to poslední místo, odkud by mohli povolat biskupa, aby hovořil o církevních otázkách s představiteli tohoto království – nebo kteréhokoliv jiného, když už jsme u toho.“

Colgúa jeho slova hluboce zaujala. „Pověz nám vše, co o tom místě víš. Kde se vůbec nachází?“

„Vzniklo teprve nedávno; je to takové obojaké království, nepatří ani Anglům, ani Britům. Žijí tam oba ty národy, ale není to ani ryba, ani rak. Bylo vytvořeno, když Penda z Mercie – to je jedno z největších království náležejících Anglům – spojil síly s částí britského vojska, aby si rozšířil hranice na západě. Mezi Brity bojujícími na straně Pendy byl i jeden válečník jménem Merewalh – to jméno znamená ‚zářný cizinec‘. Bohužel mi není známo, jak znělo jeho skutečné britské jméno. A před dvaceti lety ho Penda učinil místokrálem nově dobytého území, které se jmenovalo Magonsaete. Byla to odměna za jeho věrné služby.“

Colgú si zamyšleně promnul bradu. „Takže věc se má tak, že je to království Britů, kteří jsou ovšem vázání věrností království Anglů? Nevím, zda to chápu správně.“

„Je to ještě trochu jinak. Anglové z Mercie se začali usazovat v novém království a vypudili Brity, kteří tam žili před nimi, ale pak odtamtud přehli na západ. Merewalh je sice původem Brit, ovšem vládne novým přistěhovalcům. A za ženu si vzal jednu z Pendových dcer. Svého původního národa se zřekl.“

Colgú se stále pokoušel pochopit ten případ z hlediska mocenských zájmů. „Takže ty tvrdíš, že onen Brit má tak velké pravomoci, že k nám poslal biskupa, který má pověření jak z Říma, tak z Canterbury?“

„Připadá mi to stěží uvěřitelné,“ zavrtěl Eadulf hlavou zachmuřeně. „Merewalh přestoupil na křesťanskou víru teprve před deseti lety.“

„Ale ostatní Britové jsou jistě všichni křesťané?“

„Merewalh možná původně vyznával naši víru, ale pak se jí zřekl, když uzavřel pakt s mercijským králem. Penda rozhodně křesťan nebyl. Věřil ve staré bohy našeho lidu, jako byl například Ódin.“

„Zdá se, že máš o tom království překvapivé znalosti. Ale přitom tam odtud nepocházíš, ani tvá země s tím územím nesousedí. Čím to je?“

„Penda patřil k Anglům, a byl nejbezohlednější a nejkrutější ze všech králů,“ vysvětloval jim Eadulf. „Pokoušel se podrobit si i mou zemi, království východních Anglů, a zavraždil našeho skvělého krále Anu, když jsem byl ještě malý hoch. A i po Pendově smrti – tehdy mi bylo asi dvacet let – se Pendův syn Wulfhere nadále pokoušel získat nad naším malým královstvím moc. Neustále jsme tedy žili v ohrožení Mercijskými.“

Colgú zavrtěl nespokojeně hlavou. „Nechci se tě nijak dotknout, Eadulfe, ale musím říct, že mi všechna ta cizí jména připadají nesmírně matoucí. Vůbec nevím, jak to v královstvích Anglů a Sasů vlastně chodí. Copak u nich nemají žádného Nejvyššího krále jako my, který je všechny vede?“

„Tato myšlenka začíná i mezi mým lidem zdomácňovat,“ připustil Eadulf. „Ale Anglové a Sasové tvoří dohromady jedenáct království a jejich vládci spolu navzájem často válčí. Upřímně pochybuji, že se někdy dočkáme doby, kdy budou žít všichni

ve shodě. V současné době se ani nebojuje kvůli tomu, aby se všechna království sjednotila – teď je hlavní spor o to, kdo si bude moct osobovat titul přemožitele a vládce Britů.“

„Tomu už vůbec nerozumím.“

„Titul, o nějž se vedou spory, zní *Bretwalda*, tedy vítěz nad Brity, vladař Britů. Nezapomínej, že království Anglů a Sasů bylo vytvořeno na území Britů, odkud byli původní obyvatelé vypuzeni poté, co naši předkové před dvěma sty lety přistáli u břehu jejich ostrova. Ovšem ten titul nemá tak jako tak význam, protože Britové se odmítají vzdát.“

Colgú smutným hlasem poznamenal: „Zdá se, že tví lidé jsou velice bojechtiví a neustále se pokoušejí dobývat nová a nová území.“

„Bohužel máš pravdu, Colgú,“ přikývl Eadulf. „Ale snad můžeme doufat, že až nová víra zapustí v naší zemi hlubší kořeny, přinese to do našich končin klid a spokojenost. Naše království se zrodila z krveprolití a násilí. Bude nejspíš nějakou dobu trvat, než toto dědictví překonáme.“

„A co tedy od toho biskupa Arwalda z Magonsaete můžeme čekat?“

„To bohužel nedokážu odhadnout, budeme muset vyčkat na setkání s ním. Tak ty tvrdíš, že přichází z pověření biskupa Vitaliana a Theodora?“

„Tak nám to bylo sděleno.“

„Pak mi to tedy nedává žádný smysl,“ prohlásil Eadulf. „Proč by měli z Říma a Canterbury posílat do Cashelu nějakou delegaci, i kdyby nakrásně šlo o otázky víry?“

„To je právě záhada, kterou jsme doufali, že nám pomůžeš rozluštit, nežli sem ti vyslanci dorazí,“ povzdychl si opat Ségdae.

„Mohu vám říct jen to, co je mi známo. Jak že jste říkali, že se jmenují ostatní členové oné výpravy?“

„Prý je s ním nějaký římský kněz jménem Verax,“ zopakoval opat.

„To jméno je mezi řeholníky velice rozšířené,“ pokrčil Eadulf rameny. „Znamená to ‚pravdivý‘.“

„A potom pochopitelně onen bratr Cerdic.“

„Inu, ten by z Magonsaete skutečně pocházet mohl,“ pronesl Eadulf zamyšleně. Když viděl, jak zmateně se král a opat tváří, dodal: „Jméno Cerdic se odvozuje od původního jména Ceretic,

rozšířeného mezi Brity. Jelikož ale v Magonsaete žijí společně Britové a Anglové, výskyt tohoto jména není nijak překvapivý. Dnes to jméno používají i Anglové.“

„Tudíž se zdá, že nám nezbývá nic jiného nežli počkat, až ti návštěvníci dorazí, a teprve pak se s jistotou dozvíme, z jakého důvodu se sem vypravili,“ shrnul jejich debatu Colgú.

Potom se ale k Eadulfovu překvapení král náhle usmál. Byl to tentýž laškovný úsměv, který se objevoval i ve tváři jeho sestry, když ji napadlo něco zábavného. „Tedy pokud se, opate Ségdæ, nehodláš poradit s Deogairem?“

Opat Ségdæ stáhl zlobně obočí, nežli si všiml, že se král usmívá.

„To rozhodně nemám v úmyslu,“ odvětil nakonec břitkým hlasem.

„Jak to myslíte?“ chtěl vědět Eadulf. „Kdo je to, ten Deogaire?“

„Člověk, kterému je radno se vyhnout,“ odsekl opat Ségdæ. „Zvláště když říkáš, že nemáš dobré zkušenosti se zemí Sliabh Luachra.“

„Hovořil jsem o Deogaireovi ze Sliabh Luachra,“ vysvětlil mu Colgú. „Bohužel, jako bychom neměli dost starostí, se právě i on nyní rozhodl navštívit Cashel, ačkoliv sem jindy nezavítá nijak často. Prohlašuje o sobě, že má dar věšteství.“

Bylo to teprve nedávno, co okolnosti zavedly Eadulfa k hranicím země Sliabh Luachra, obývané lidem Luachair Deaghaidh, a stal se tam svědkem vraždy tamního náčelníka Fidaíga jeho vlastním synem. Eadulf se musel ovládnout, aby se při vzpomínce na hrozné hory, které chránily tamní klan před okolním světem, neotrásl. Byl to ponurý a děsivý kraj.

„A onen Deogaire,“ pokračoval Eadulf, jakmile se trochu vzpamatoval, „ten je z náčelníkovy rodiny? Proč tě napadlo, že by právě on dokázal zodpovědět tvé otázky?“

Místo Colgúa se ale ozval Ségdæ. „Král jen žertuje. Deogaire je mužem divočiny, vrchy a hory jsou mu domovem. Jak král říká, Deogaire o sobě tvdí, že umí předpovídat budoucnost; prohlašuje, že je věstec a jasnovidce. Čas od času sestupuje z hor mezi lidi a prodává svá proroctví lehkověrným; důvěřivcům, kteří nepřistoupili na naši víru.“

„Deogaire má zvláštní dar vyvolávat hádky, zvláště pak mezi řeholními bratry,“ dodal Colgú.

„Tak proč má vůbec dovoleno navštěvovat tento palác?“

Colgú si povzdychl. „Můžeme ho jen těžko odmítnout. Je to synovec starého bratra Conchobhara, jediný syn jeho sestry.“

Dále nebylo třeba vysvětlování, Eadulf totiž dobře věděl, že bratr Conchobhar je královským lékařem a apatykářem, který se staral o Colgúa a Fidelmu od chvíle, co se narodili, a často jim byl i rádcem a učitelem. A ještě předtím, než přišli na svět, věrně sloužil jejich otci, Failbhe Flannovi. Pokud by v celém paláci měl Eadulf jmenovat jediného člověka, kterému bezmezně důvěřoval, byl by to právě ten starý pán s jasným pohledem.

Colgú ale už hovořil dál. „Eadulfe, mým přáním je, aby ses toho nadcházejícího koncilu zúčastnil jako můj poradce, věřím totiž, že mi můžeš být velice užitečný.“

„Ale Fidelma by se jako rádkyně jistě osvědčila lépe,“ namítl okamžitě Eadulf.

Colgú zavrtěl hlavou. „Ty pocházíš ze země oněch vyslanců; znáš jejich jazyk a víš, jak uvažují. To mi může být při jednání s nimi ku prospěchu. Co se týče Fidelmy, mým vrchním brehonem je Aillín a jeho úkolem tedy bude radit mi v otázkách práva. A opat Ségdæ mi bude k ruce jako poradce církevní.“

„Což mi připomíná,“ vložil se do hovoru opat, „že mne poněkud překvapilo, že bratr Cerdic prý trval na tom, že musí ještě navštívit abatyši Líoch z Cill Náile a dát jí na srozuměnou, že je v jejím zájmu se sem také vypravit.“

„Vzpomínám si, že ta abatyše je dávná přítelkyně Fidelmy,“ řekl Eadulf. „V tom případě už ale opravdu nemám tušení, co má ta deputace za cíl. V mém království jsou totiž dozajista významnější představitelé církve nežli abatyše Líoch, kteří by se nějakého koncilu měli účastnit.“

„Možná bratru Cerdicovi nakázali, aby ji také pozval, protože je jim známo, že ta žena zná tvůj lid – tedy Angly,“ poznamenal Colgú. „Pamatuji si, že před několika lety se abatyše Líoch se skupinou dalších misionářů vypravila do království Northumbrie a strávila nějaký čas v opatství jménem Laestingau. Tudíž se o tvých soukmenovcích a jejich způsobech leccos naučila.“

Opat Ségdæ přikývl. „Jistě bude dobré mít při tom setkání k ruce vedle tvých i její zkušenosti.“

„Já proti tomu nic nenamítám,“ přikývl Eadulf, ačkoliv dobře věděl, že opat se ho neptá, zda s tím souhlasí či nikoliv. „S onou abatyší jsem se dosud nesetkal.“

Bylo mu známo, že Cill Náile je malý klášter ležící na východ